

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIII.
Štev. 216

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, četrtek 21. septembra 1939

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1—

Priprave za gigantski boj na zahodu

Poljaki še vedno junaško branijo Varšavo — Nemci napovedujejo konec operacij na vzhodni fronti — Sovjetske čete nadaljujejo pohod — Anglija se bo vojskovala do zmage — Italija pripravlja balkanski blok — Nevarnost razširitve fronte na zahodu — Skrivnostni nameni sovjetske Rusije

Srditi boji okoli Varšave

VARŠAVA, 21. sept. Havas. Poveljevo obrambe Varšave je sinoči objavilo: Naši oddelki zahodno od neposrednih predmestij Varšave, istotako tudi na srednjem sektorju so po naskoku z balističnim utrdili svoje položaje. Konjenica je krepko sodelovala v boju in je zajela nekaj motoriziranih nemških oddelkov. Pri predmestju Ohta so naše čete odločno sovražnikov napad in uplenile tri težke in sedem lahkih strojnic. Morala naših čet je odlična. Nemška letala so danes trikrat bombardirala Varšavo in porušila ostanke kraljevega dvorca, narodni muzej, akademijo za telesno vzgojo in veliko drugih poslopij v središču mesta.

VARŠAVA, 21. sept. Havas. Sinoči ob 22.30 uri je objavil radio vest, da je polkovnik Lipinski izjavil ued drugim: »Danes so naši oddelki napredovali. Situacija se je izboljšala. Naša konjenica in varšavski branilni oddelki so izvedli več napadov. Ponovno se je pokazalo, da je naš vojak, ko pride v stik z nemško pehoto, močnejši. V naskoku smo pogнали sovražnika iz Prage ter mu zadali težke izgube. Točno je, da je nemško letalstvo smo preletelo tri zračne napade. Prvi je bil izveden iz polja, drugi napad se je izvedel na Bielani, tretji pa med 17. in 18. uro, ko je 40 letal napadlo center mesta. Naša protiletalska obramba je sestrelila 7 sovražnih letal. Ves zadnji dan se je po mestu razleglo grmenje težkega topništva. Granate so padale na mesto ter

pobile in ranile precejšnje število ljudi. Center mesta gorí.

BUKAREŠTA, 21. sept. Havas. Poljske vesti javljajo, da sta padla 2 generala, ki sta se zadnje dni borila na čelu svojih armad. To sta bila general Skotniski, ki je poveljeval konjeniški brigadi, ki je bila popolnoma uničena, ter krakovski general Mond.

LONDON, 21. sept. Reuter. General von Brauchitsch, poveljnik nemške vojske, je v govoru po radiu dejal, da so vojaške operacije na Poljskem končane ter je poljska vojska uničena. Nemški radio je pa nato poročal, zakaj se bijejo še vedno boji okoli Varšave. Vzrok je ta, ker se nemška vojska še ne more odločiti, da bi Varšavo do tal podrla. Iz Varšave pa poročajo Poljaki, ki imajo radijsko postajo še vedno o svoji posesti, da so nemška letala včeraj trikrat bombardirala mesto in da je bilo večje število nemških letal sestreljenih. Popolnoma je bila porušena kraljevska palača, kjer je bil do sedaj muzej. Po poljskem poročilu so Poljaki na zahodni strani mesta vrgli Nemce nazaj. Na vzhodni strani so Nemci napadli predmestje Praga, kjer so pa izgubili 10 strojnic in bili odbiti. Za danes je določen sestanek varšavskih mesarjev. Na tem sestanku se bo uredilo klanje konj, ker je začelo drugega mesa že primanjkovati. Varšavski poveljnik Czuma je po radiu govoril Poljakom, da njihovo žrtvovanje ni zastoj. Poznanjska armada se pri Kutnem še drži in je v zvezi z Varšavo.

Nemško poročilo s Poljskega

BERLIN, 21. sept. DNB. »Deutscher Dienst« piše v komentiranju vojnih poročil: Po enotedenskem odporu je poljska vojska, ki je operirala na obrežjih Bzura, bila prisiljena se vdati. Ujetih je bilo 105.000 Poljakov, kar številčno presega vse dosedanje množice ujetnikov in kar pomeni, da je bila to ena največjih bitk. Poljska vojska, uničena v loku Vile, je štek devet divizij. To, kar je še ostalo, je obkoljeno v Varšavi. Na ta način, po uničenju sovražne vojske, zdaj nemška vojska drži črto, odrejeno spono s sovjetsko Rusijo, katere čete bodo zasedle Ukrajino in Belorusijo. Po temakem so nemške čete, ki so na tem področju operirale, zdaj svobodne in se bodo mogle porabiti za drugi cilje.

BERLIN, 21. sept. DNB. Nemška diplomatična korespondenca piše o nameni, da iz bojev okoli Varšave izvele propagandni material, in pravi: Obznanje Velike Britanije glede na sovjetskega stališča ni beseda o Poljski, ker ta ne more več biti kake koristi za Anglijo, ampak podoba je, da hoče Anglija izvesti usodo Poljske izkoristiti v svojo vojnopropropandne namene. Ona gre na način razlaganja »okrutnosti« Nemcev na Poljskem, da bi tako čimprej mogla uloviti kakega novega zaveznika. Če Anglija zdaj tudi pomiluje usodo Poljske, vidi prebivalstva okoli Varšave, vendar izve, da vse to čisto dvolično, ker

ves svet ve, da se je nemška vrhovna komanda trudila ublažiti trpljenje Varšave in njenega prebivalstva. Nemčija se v polni meri drži pravil, ki jih Anglija smatra za humane. Kadar vemo, da angleške radiopostaje hrabro prebivalstvo Varšave, naj še nadalje vztraja, čeprav je v žalostnem položaju, tedaj je jasno, da Anglija ta odpor, dasi je brezsmiseln, smatra za neobhodno potreben za svojo propagando. Redkokdaj se je kdo s tolikim cinizmom igral z usodo kakega naroda. Čeprav se je vedelo, da angleške garancije Poljski ne morejo biti nikoli učinkovite, je vendar vojna stranika v Angliji porabila poljski narod za vojno napoved. Enako je nezaslišano od angleške strani, da se mesto, kakor je Varšava, z vsem trpečim prebivalstvom izkorišča kot gradivo za propagandni film, ki se bo predvajal v Newyorku. Tujina, pa tudi ameriški narod, ima dovolj možnosti, da si o tem napravi svojo sodbo. Na ameriškem narodu je, da se ne pusti zapeljati in da se ne odloči za nekaj, kar bi utegnilo imeti nedogledne posledice.

Splošna mobilizacija na Slovaškem

BRATISLAVA, 21. sept. Slovaška vlada je odredila splošno mobilizacijo. Slovaške čete bodo po naročilu Nemčije poslale na Poljsko, kjer bodo deloma zamenjale nemške čete, ki se premestijo na zahodno fronto. Slovaki naj bi izvedli do konca zlasti boje s poljskimi četami.

Nadaljevanje ruskega pohoda

MOSKVA, 21. septembra. Poročilo sovjetskega vrhovnega poveljstva od 20. t. m. se glasi: V teku včerajšnjega dneva so naše čete zopet potisnile dalje Poljake ter zavzele ozemlje v severnem delu zahodne Bele Rusije, mesto Grodno ter v južnem delu zahodne Ukrajine mesti Kovel in Lvov. V času od 17. do 20. t. m. so razorožile naše čete tri poljske divizije ter veliko število manjših edinic. Po podatkih, ki niso še popolnoma kontrolirani, je bilo pri tem ujetih 60 tisoč poljskih vojakov in častnikov. Ob zavzetju Vilne, Baranovičev, Mołodetne in Sarlina smo zaplenili celokupno poljsko topništvo in municijo. Med plenom je 280 topov in 120 letal.

KAUNAS, 21. septembra. Havas. Položaj na litvanski meji se ni spremenil.

Ogromne priprave na zahodu

PARIZ, 21. septembra. Francosko vojno poročilo govori o več odbitih nemških nočnih napadih. Streljanju nemške artilerije ter letalskih bitkah. Eno nemško letalo je bilo sestreljeno.

LONDON, 21. septembra. (Reuter.) V svojih komentarjih o vojnih operacijah na zahodu poudarjajo angleški listi, da naj se ne pričakuje kakih presenečenj in da naj javnost potrpežljivo čaka na razvoj dogodkov, ki jih angleške in francoske oblasti pripravljajo z največjo preudarnostjo in z največjo energijo. »Times« piše: Glavno je, da se naše človeške in materialne rezerve kar najhitreje odpravijo, kamor je potrebno, in da nastopijo v danem trenutku. Treba vedeti, da se medtem na fronti izvršuje organizacija v gigantskem obsegu. Javnost bi želela čim prej slišati vesti o veliki zmagi, toda jav-

Rusi so zasedli železniško progo Vilna—Grodno. Razen bojev pri Trokiju, ki je bil zavzet davi, ni bilo nikjer resnih spopadov med Rusi in Poljaki. Zdi se, da Rusi nočejo priti v stike z Litvanci in se drže stran od litvanske meje. Kraj Landvarove še ni zavzet.

CERNOVICE, 21. septembra. Po zasedbi mest, ki leže vzdolž romunske meje, so pričeli Rusi zamenjati poljske uradnike. Mnogo uglednih Ukrajincev, ki so ostali zvesti Poljski je bilo ubitih. Po preverjenih vesteh meja med po Rusi zasedeno vzhodno Poljsko in Romunijo še ni bila odprta ne v eni ne v drugi smeri. Romunske in ruske straže čuvajo obe strani mosta v Zaleszczikih. Pričakuje se, da se bodo pogajanja za obnovo prometa v kratkem pričela.

no mnenje naj ima zaupanje v veliki in natančno izdelani strateški načrt, ki velja za celokupni britanski imperij in ki se izvaja z največjo naglico, ki je mogoča, ampak tudi brez prevelike naglice, ki bi povzročila same neredne in zmešnjave. Francoske in angleške vojaške oblasti so zasnovali svoj vojni načrt tako, da bodo opreznije operacije postopoma zavzele vse večji obseg, dokler ne dosežejo svoje največje silo. »Daily Mail« piše: Chamberlain je včeraj izjavil, da se vse vojne priprave Velike Britanije in Francije izvajajo po načrtu in v največjem redu ter da bodo demokratske sile vodile ofenzivo tako, da sovražnik ne bo imel prilike niti za majhne uspehe. To je najboljši odgovor na vse kritike in na vse pojave nestrpnosti, ki se porajajo po svetu.

Zaplenjenega 110.000 ton nemškega blaga

LONDON, 21. sept. Reuter. Kontrola kontribande je do pretekle sobote zaplenila 110.000 ton blaga, ki je bilo namenjeno v Nemčijo. Vrednost tega blaga se ceni na 125 milijonov dinarjev. Med blagom je zaplenjenih tudi 30.000 ton mangana, kar pomeni 7 odst. nemške letne

potrebe. Mangan je neobhodno potreben za vojno industrijo. Informacijsko ministrstvo pravi, da angleške vojne ladje zadržijo nevtralnih držav, izkrcajo kontribandno blago, a ladje nato izpuščijo.

Angleži potopili 7 podmornic

LONDON, 21. septembra. Iz poročila, ki ga je včeraj dal v spodnji zbornici Chamberlain, je razvidno, da so angleške vojne ladje potopile 6 do 7 nemških podmornic. To znači povprečno 3 do 3 in pol na teden. Mislil se, da ima nemška mornarica vsega skupaj 30 podmornic, ki so v stanju, da se borijo tudi na oceanu. Leta 1917 so angleške vojne ladje potopile povprečno eno podmornico na teden, leta 1918 pa eno in pol povprečno. Sedaj se je to povprečje zvišalo že na tri in pol.

»Daily Express« misli, da je bilo potopljenih še več kakor 7 podmornic.

SE 3 REŠENI S »COURAGEOUS«

LONDON, 21. septembra. Prvi lord admiralitete (minister mornarice op. ur.) Winston Churchill je uradno sporočil, da sta bila na potopljeni maticni ladji »Courageous« 1202 mornarja. Od teh jih je bilo rešenih 687. Po tem uradnem sporočilu mornariškega ministra so bili rešeni še trije mornarji.

Zbiranje čet ob belgijski in švicarski meji

PARIZ, 21. sept. Na nemško-belgijski in na nemško-švicarski meji se opaža zbiranje močnih nemških čet, ki prihajajo s poljskih bojišč. Posebno močna koncentracija nemških čet se izvršuje pri Aachen. V zvezi s tem sta vladi Belgije in Švice izdali primerne ukrepe čuječ-

nosti. Prav tako je tudi že poveljstvo združenih francosko-angleških belgijskih sil ukrenilo vse potrebno za primer, da bi bila kršena belgijska in švicarska nevtralnost in bi se fronta raztegnila na sever in jug.

Anglija se bo vojskovala do izpolnitve svojih ciljev

Chamberlainov odgovor Hitlerju v angleškem parlamentu — Kakšni so angleški vojni cilji — Pojasnila o taktiki bojnih operacij

LONDON, 21. sept. Na včerajšnji seji angleškega parlamenta je podal ministrski predsednik Chamberlain izjavo, ki se smatra kot odgovor na Hitlerjev govor v Gdansk. Chamberlain je uvodoma poročal o ruskem vpadu na Poljsko, kate-rega je ostro obsodil in izjavil: Anglija in Francija nista mogli preprečiti poraza Poljske, sta ji pa ponovno dali zagotovi-lo, da se bosta bojevali z vsemi svojimi silami dalje za njeno obnovo. O samem Hitlerjevem govoru je dejal, da ni spremenil položaja. Mimo tega Hitlerje-va izvajanja niso bila točna. Francija ni nikoli pristala na italijansko posredova-nje. To bodo pokazali dokumenti, ki bodo sedaj objavljeni. Prav tako nemško vojskovanje ni prizanašalo nezaščitenemu prebivalstvu in zato ni mogoče govoriti o humanih metodah.

Glede vojnih ciljev Anglije je dejal premier: Glavni naš namen je, da reši-mo Evropo stalnega strahu pred nemški-

mi napadi in omogočimo vsem narodom, da ohranijo svojo svobodo in neodvis-nost. Od tega cilja nas ne bo odvrnila nobena grožnja. Mi vojne nismo želeli, ampak smo celo do konca upali, da bo mogoča rešitev vseh spornih vprašanj s pogajanj. To upanje je uničil brutalni napad na Poljsko. Glede položaja na bojišči je Chamberlain naglasil, da je fran-cosko-angleška vojska na zahodni fronti zagotovila sebi važne strateške in tak-tične postojanke ter jih kljub protina-padom obdržala. V boju proti podmor-nicam je Anglija v ofenzivi. Na drugi strani pa moramo biti tudi sami priprav-ljeni na težke izgube, kakršna je potopi-tev »Courageousa«. Ko bo popolnoma iz-vedena spremljava trgovskih ladij, bodo izgube minimalne, ali bodo sploh izosta-le. Doslej je bilo pri napadih an angleške ladije, brez »Courageousa«, ubitih 139 ljudi, 44 jih pa pogrešajo. Naš namen je sedaj popolnoma uničiti sovražno bro-

dovje in onemogočiti mu vsako gibanje. Napadalec je imel nekaj prednosti, ker je bil na napad pripravljen vnaprej, toda nihče ne sme biti nestrpen, ako ni takoj velikih rezultatov.

Ob koncu svojega govora je Chamber-lain izjavil, da se Anglija in Francija ne bosta spuščali v nobene strateške pusto-lovščine, ki bi imele morda spočetka efekten uspeh, a bi se pozneje izkazale kot prazne. Tako vojskovanje bi vodilo k porazu. Zato ne more povedati, kdaj in kje bo zadan sovražniku odločilni uda-rec, toda vojna se bo v vsakem primeru nadaljevala do popolne zmage. Anglija hoče ustvariti v bodoče v Evropi tak red, da vojna ne bo več mogoča.

LONDON, 21. sept. »Daily Express« piše, da je Chamberlain pustil malo več luči. Lahko smo zadovoljni z akcijami proti sovražnim podmornicam.

Čemu še vojna?

BERLIN, 21. septembra. (DNB) »Ber-liner Börsenzeitung« prinaša članek pod naslovom »Čemu še vojna?« List poudar-ja, da je vodja rajha, Hitler, v svojem go-voru v Gdansk jasno naglasil, da so nemški vojni cilji zelo skromni in da ne čija v nobenem primeru ne namerava stopati kot zavojevalna sila v Evropi. Je vodja rajha rekel v trenutku, ko je končana vojna na Poljskem in ko more-rajh z vsemi svojimi silami nastopiti na zahodni fronti. V takem trenutku imajo be-sede Adolfa Hitlerja dvojno važnost. One-pokazujejo, da je za zahodne sile odpade vsak razlog za vojskovanje.

DOPOSNIK MAURER V ROMUNJI

ČERNOVICE, 21. sept. Havas. Tu novinarji, ki so prišli z Zaleščke, da bi dobili vesti o svojem ameriškem tovarišu Richardu Maurerju, dopisniku nekakega chikaškega lista, ki je pred dnevi izginil in o katerem se je govorilo, da so ga ujeli Rusi, so srečali Maurerja na poto-ju Dniester ponoči.

Italija organizira balkanski blok

RIM, 21. sept. V italijanskih uradnih krogih presojaajo najnovejši razvoj evrop-skih dogodkov kot zelo resen in usoden. Vse kaže, da je zlasti vmešanje sovjet-ske Rusije v razplet na Italijo močno vplivalo in da bo v tem smislu usmer-jena tudi njena najnovejša akcija, ki za-slednje dva cilja: 1. ustvaritev močnega nevtralnostnega in obrambnega bloka pod vodstvom Italije, ki bi obsegal Ma-džarsko, Jugoslavijo, Grčijo in eventu-alno tudi Bolgarijo; 2. polzkus posredo-vanja med Nemčijo in zahodnimi demo-kracijama za likvidacijo vojne in med-sebojnih sporov. Prvi del akcije je že v polnem teku. Pravkar je bil dosežen med Rimom in Atenami sporazum, po kate-rem se odstrani napetost, ki je po za-sedbi Albanije obstajala med Italijo in Grčijo. V zvezi s tem sta tako Italija ka-

kor Grčija odpoklicali svoje čete z al-bansko-grške, odnosno grško-albanske meje. O tem je bilo izdano včeraj tudi že uradno obvestilo. Zbliževanje med Ma-džarsko in Jugoslavijo se nadaljuje in obeta najboljši uspeh. Namen je, usta-viti balkanski blok pod političnim vod-stvom Italije. Na drugi strani se pa opa-žajo živahni stiki med Italijo in zahodni-ma demokracijama, zlasti med Italijo in Anglijo. Viden znak tega je imenovanje dosedanjega državnega podtajnika v zu-nanjem ministristvu Bastianija za itali-janskega veleposlanca v Londonu. Tu se pričakuje, da bo Bastiani v polni meri izvršil v Londonu pričakovanje italijan-ske vlade. Vendar se v Rimu ne vdajajo nikakim iluzijam glede minimalnih izgle-dov za uspeh mirnega posredovanja.

Sestanek ameriškega kongresa

WASHINGTON, 21. septembra. Kon-gres USA se sestane k izrednemu zase-danju danes. Pričakuje se, da bo danes izročen kongresu v razpravo samo osnu-tek vladnega predloga za izmenjavo ali odpravo dosedanjega nevtralnostnega za-kona, dočim se bo zasedanje nato odgo-dilo do ponedeljka, ko se bo po natančni preučitvi pričela razprava. Roosevelt vztraja slej ko prej na stališču, da tre-ba nevtralnostni zakon v celoti ukiniti.

WASHINGTON, 21. septembra. Pred-sednik Roosevelt je imel sestanek z vo-

ditelji demokratov in republikancev. P sestanek je bil izdán komuniké, Roosevelt je izjavil, da bi on imel rajši popolno od-pravo nevtralnostnega zakona, kakor pa samo popravitev. Senator Pittman je iz-javil, da je malo verjetnosti, da bi kon-gres popolnoma odpravil nevtralnostni za-kon. Na konferenci so razpravljali tudi o položaju ameriških državljanov na ladja-h bojujočih se strank ter o plačevanju ne-kupljenega blaga ob priliki nakupa v Ameriki.

Nemško svarilo pred hujskarijami

BERLIN, 21. sept. Bivši prezident biv-še CSR dr. Beneš se je lotil novih zlo-činskih metod, da napoveduje preko an-gleških oddajnic boj nemškemu narodu in hujska k upor. Čehe in Slovake ter napoveduje prihod angleških in franco-skih letal na ozemlje protektorata. To zločinsko postopanje dr. Beneša je že dovedlo nekatere nerazsodne ljudi do ne-premišljenih dejanj. Zaradi tega je izdal državni protektor potrebne ukrepe in po-ziv prebivalstvu protektorata, naj se ne da zavajati po zločinski hujskariji. Ako bi se skušala kaka tuja letala res pribli-žati ozemlju protektorata, bodo še pred dosego tega cilja uničena.

BERLIN, 21. sept. Nemška uradna agencija poroča o aretacijah, ki jih je morala nemška tajna policija izvršiti v tovarnah Škoda. Aretiranih je bilo večje število saboterjev. Podobne ukrepe je morala policija storiti tudi v Pragi, kjer je prišlo celo do streljanja na ulicah, Piznju, Příbramu, Taboru, Brnu in Bu-djeovicah. V torek so nemške čete raz-orožile več slovaških vojakov. Nemške oblasti so storile najenergičnejše ukrepe, da se prepreči nadaljnje podiranje mo-stov, zažiganje železniških skladišč ter druga škoda na javni lastnini. Aretiran je bil tudi bivši ministrski predsednik Be-ran.

Bodrilu branice Varšave

LONDON, 21. sept. Havas. Pri sinoč-njem prenosu londonskega radia v poljs-kem jeziku je poljski veleposlanik v Londonu bodril branilce Varšave. Z ozi-rom na sporočilo, ki so ga bili poslali predsedniku poljske republike, je velepo-slanik dejal: Vedite, dragi someščani, da vaša žrtev ne bo zaman. V tako daljnem mestu kakor je London je njena vrednost popolnoma razumevana in cenjena. Va-ša žrtev je kažipot k zmagi. Vojske Ve-like Britanije, Francije, Kanade, Avstra-lije, Novega Zelanda, Indije in Afrike vam prihajajo na pomoč. Naši zavezniki se bojujejo na Renu, dočim se na fran-coskih tleh zbira nova poljska vojska. Čast branilcem Varšave! Živela Poljska!

AVSTRALSKA POMOC ANGLIJI

SIDNEY, 21. septembra. Avstralska vla-da bo poslala dva letalska eskadrona lov-cev v Evropo. V avstralskem letalskem zboru bo 550 letalcev in drugega osebja.

NORVEŠKA RIBISKA ODPRAVA

OSLO, 21. septembra. Reuter. Kakor vsako leto, tako bo tudi letos krenila ce-lokupna norveška ribiška flotilja na lov v vode okoli Južnega tečaja. Norveški lastniki parnikov se celo nadejajo, da bo letošnja kupčija zelo dobra, ker letos ja ponci ne bodo lovili kitov v vodah okoli Antarktide.

PAUL DECHANEL PADEL

LONDON, 21. sept. (Reuter.) Po ve-steh nemških radopostaj je na zahodni fronti v bojih na področju reke Sare pa-del sin bivšega francoskega ministrskega predsednika Dechanela, Paul Dechanel.

Maršal Smygli-Rydz interniran?

PARIZ, 21. septembra. Po poročilih iz Bukarešte je romunska vlada na nemško zahtevo odredila, da se poljski maršal Rydz-Smygli internira v Romuniji do kon-ca vojne.

BERLIN, 21. septembra. (DNB.) Poljski veleposlanik v Londonu in poljski poslanik v Bernu sta izjavila, da je maršal Rydz-Smygli pri svojih četah in da še na-dalje vodi vojne operacije. V zvezi s tem ugotavlja DNB: Poljski generalisimus je prišel čez romunsko mejo v ponedeljek popoldne istočasno kakor predsednik poljske republike Moscicki in zunanji minister Beck. To vest je potrdila v torek uradna romunska agencija.

TERAUCI PRI HITLERJU

BERLIN, 21. septembra. Hitler je spre-jel japonskega generala Teraucija.

Borza

Č u r i h, 21. sept. Devize: Pariz 97,5, London 17,35, Newyork 441,25, Bruselj 75,25, Milan 23, Amsterdam 234,75, Stock-holm 105,12, Oslo 99,87, Kopenhagen 85,12, Buenos Aires 104.

Mariborska napoved. Spremenljivo in oblačno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura 17,2, danes najnižja 8,5, opol-dne 18,2. Padavin od včerajšnjega dne 3,8 mm.

Nejasni nameni sovjetske Rusije

Priprave proti baltskim državam — Zaskrbljenost v Romuniji — Med Nemci in Rusi še ni določena demarkacija

PARIZ, 21. sept. Vest, da izvršuje sov-jetska Rusija mobilizacijo nadaljnjih let-nikov, je povzročila v vseh evropskih državah, ki meje na sovjetsko unijo, ve-liko vznemirjenje. Še večje vznemirjenje pa povzroča dejstvo, da koncentrirajo Rusi sedaj svoje čete tudi že na mejah baltskih držav, zlasti na meji Estonije. Sovjetska Rusija dolži Estonsko, da da-je potuho tujim podmornicam in je zato prekinila z njo ves železniški promet. Splošno prevladuje prepričanje, da bo Rusija baltske države zasedla in priklju-čila svoji zvezi. Okrepitev čet se opaža tudi že na mejah Finske. Enak strah ob-staja v Romuniji, kjer se širijo govorice, da bo sovjetska Rusija takoj po popolni okupaciji vzhodne Poljske zahtevala vr-nitev Besarabije. Ta strah pa povečuje

še možnost, da se v tem primeru poja-vita s svojimi revizijskimi zahtevami tu-di Bolgarija in Madžarska.

BERLIN, 21. sept. Kakor se je moglo izvedeti, demarkacija med nemškim in sovjetskim okupacijskim ozemljem na Poljskem res še ni bila do podrobnosti dogovorjena. Da se demarkacijska črta točno določi in da se rešijo tudi še ne-katera druga, še neresena vprašanja gle-de Poljske, je odpotovala včeraj od tu z letalom v Moskvo delegacija visokih nemških častnikov in strokovnjakov.

LONDON, 21. sept. »Daily Herald« piše o odnošajih med Nemčijo in sovjet-sko Rusijo. Obe državi sta se zmenili v glavnih obrisih za razdelitev Poljske. Toda dogodki so se preveč hitro menja-

li, preden je prišlo do končne demarka-cije. Za sedaj ni še pričakovati nesoglas-ja, kako bo pa v bodoče, se bo najprej videlo še pred koncem vojne.

PARIZ, 21. sept. AA »Tempse« piše, da je najvažnejši dogodek zadnjih dni zasedba poljsko-romunske meje po rus-kih četah. Namen te zasedbe je prepre-čiti dostop Nemčiji do Romunije, do Čr-nega morja ter do petrolejskih vrelcev v Galiciji. Isti list je tudi mnenja, da je ne-napadalni pakt govoril samo o odstopu Bele Rusije, nikakor pa ne tudi Lvova ter Galicije.

MOSKVA, 21. sept. »Izvestija« piše o vzroku ruske intervencije na Poljskem in pravi, da je Rusija morala priti na pomoč ukrajinskemu narodu, ki so ga višji poljski razredi izkoriščali.

Novice

Uredba o pobijanju draginje in strogem nadzorstvu cen

Vlada je sprejela več važnih socialno-gospodarskih ukrepov v zaščito konzumentov

Včerajšnja seja ministrskega sveta je razpravljala o predlogih nekaterih ministrov ter uredbah, ki so pomembne za našo gospodarsko in socialno življenje. Ministri so v prvi vrsti obravnavali vprašanje pobijanja draginje, o čemer je predložil minister za socialno politiko narodno zdravje dr. Budisavljević posebno uredbo. Uredba obsega vrsto predmetov, za katere se bodo cene strogo nadzorovale. Ta uredba navaja predvsem življenjske potrebščine, jedila, pižne, krmo za živino, obutev, obleko, hišarstvo, razsvetljavo, poljedelsko orod-

je, pogonski material, gradbeni material, stanovanje in lokale in vse one vrste predmetov, ki so življenjsko potrebni in ne predstavljajo razkošja.

Ministrski svet je v načelu sklenil tudi na predlog finančnega ministra dr. Šuteja, da se cena soli zniža, in sicer cena živinske soli od 1.25 din na 50 par, cena soli za ljudsko prehrano pa od 2.50 din na 1.50 din.

Poleg tega je ministrski svet sklenil, da bodo dobile družine obveznikov, ki so bili vpoklicani na vojaške vaje in ki nimajo sredstev za vzdrževanje, potreb-

no državno podporo. Prav tako je ministrski svet predvidel, da se vsem poljedelcem, ki bi morali oddati svojo živino na razpolago vojski, ta živina plača.

Na predlog notranjega ministra je ministrski svet sprejel uredbo, po kateri bo notranji minister lahko odstavljaj obične odbore in predsednike občin, oziroma postavljaj komisarije za mesta Beograd, Zagreb in Ljubljano. Za banovino Hrvatsko bo to oblast na mesto notranjega ministra izvrševal ban banovine Hrvatske.

Seja mestnega sveta v Ptuj

Pod predsedstvom župana dr. Remca je imel ptujski mestni svet v torek svojo redno sejo. Župan je poročal poleg tekočih zadev o obnovitvi starinskega stolpa ob Dravi, za kar je prispevala mestna občina 20.000 din. Muzejsko društvo bo na mestu namestilo vinarski muzej. Posojilo 60.000 din, ki ga je nameravala občina prejeti pri Pokojninskem zavodu za zagraditev novega otroškega zavetišča, je mestni svet zaradi splošnega težavnega položaja znižal na 200.000 din.

Na predlog upravnega odseka je bil sprejet nov pravilnik za tržne dneve. Po novem pravilniku, ki v bistvu predstavlja dopolnitve k pravilniku, sme Ptuj prireditelj tržne dneve vsak dan. Tržni prostor za živila in manjše izdelke je na Trševem trgu, za semenski krompir na Bregu, za zelje na Minoritskem trgu, za seno, slamo in drva pa na Hrvatskem trgu. V tržnih dneh ob sredah in petkih se smejo prodajati drva, seno in slama ter semenski krompir in zelje, ki se do- te odobrene naslednje gostilniške obrti: Rozaliji Jeza na Spodnjem Bregu, Anici

Lužnik na Ormoški cesti in Jurijani Drasch v Prešernovi ulici. Za regulacijo Drave je mestni svet odobril prispevek 26.588 din letno za dobo 6 let, in sicer z brezplačnim delom, prevozi in brezplačnim gradbenim materialom. Ta prispevek se bo črpal iz pozicije, ki je v proračunu predviden za zaposlitev brezposelnih ter tako ne predstavlja nove obremenitve mestne občine. Sprejet je bil tudi pravilnik o regulacijskem skladu. Podjetnikoma Angelu Žigonu in Ferdinandu Frasu odstopi mestna občina brezplačni parceli poleg tvornice slamnatih tulcev, vsako po 2200 kv. metrov. Podjetnika bosta tu postavila nove objekte za svojo industrijo. Mestna občina je ti zemljišči odstopila z večimi pogoji, ki bodo zemljiško-knjižno pravno zavarovani. Gostilničarki Koser je bila odklonjena prošnja za pavšaliranje občinske takse za plesne prireditve. Minoritskemu samostanu je bila odobrena podpora 4000 din za kritje stroškov proslave 700-letnice minoritskega samostana. Akademskemu pevskemu zboru pa 1000 din za letošnji nastop v Ptuj.

KER PRETI POMANKANJE PAPIRJA ZA TISK, SMO ZARADI VARČEVANJA S PAPIRJEM PRIMORANI OMEJITI POŠILJANJE LISTA SAMO NAROČNIKOM, KI SO V ZAOSTANKU S SVOJIM PLAČILOM ZA LIST, OPOZARJAMO IN PROSIMO, DA NAM V SVOJEM LASTNEM INTERESU ZA NAJAZAJ IN VSAJ DO KONCA TEKOČEGA MESECA TAKOJ PO POLOŽNICI NAKAŽEJO NAROČNINO, KER SE BODO NA TA NAČIN IZOGNILI NELJUBNEGA JIM PREKINJENJA POŠILJANJA LISTA. PRIMORANI SMO, DA ZAČNEMO DRUGI TEDEN USTAVLJATI LIST NAROČNIKOM, KI PLAČUJEJO LIST PO POLOŽNICI, A NIMAJO V REDU PLAČANE NAROČNINE.

Iz Slovenskih goric

Tratev pričanja. Jesensko razpoloženje je zadnja po hribih. Glas jesen- tega pevcev-klopcev se že dolgo raz- zadnje obronkih vinorodnih gorah. Zgodnje toplo vreme je omogočilo hitro dozorev grozdja in je letošnji pridelek izreden. Po goricah je zopet oživel veselo petje, preše in zidanice so zopet izdale svojo jesensko sliko. Vesel je čas za vse staro in mlado, le naš vinogradnik je v skrbeh, kaj bo z letoš- njim obilnim pridelkom, ker ne bo mo- gel prodati svojega vina.

Nevarno ga je poškodovati. V Žicah so se stekli v noči od pretekle nedelje na pomodeljek fantje radi nekega dekleta. Lovrenčič Alojz, pos. sin iz Ledineka, je zadobil od kolesarskega pomočnika Vit- talma Karla iz Žic nekaj težkih udarcev na glavi in rebrih. Lovrenčič je obležal v bolnišnici in so ga morali nevarno po- nesavesteno in prepeljati v bolnišnico. Zmujenjen ima več reber in hude notra- nje in zunanje poškodbe. Vithalma so aretirali.

Stevilne tatvine grozdja in jesenskih pridelkov se v zadnjem času po mnogih krajih zaporedoma vrstijo. Zasačenih je bilo že več neprimidljivost, ki so že dol- go vršili ta posel.

o. V šolo za telesno vzgojo v Beogradu je bilo med drugimi kandidati sprejetih več Slovencev in Slovenk. Podrobna na- vedita za prihod v Beograd bodo kandi- dati sprejeti v najkrajšem času. Pouk na- kolj prične 9. oktobra.

o. Za elektrotehničnega inženirja je bil v Pragi diplomiran g. Bruno Vandan iz Hrastnika.

o. Spremembe pri Cinkarni d. d. v Celju. Pri celjski cinkarni so bili izbri- sani izstopivši člani upravnega sveta Djoko Marković, inž. Velko Jovanović in Bedrih Drucker. Vpisani so bili novoizvoljeni člani inž. Branko Budimir, ministrski svet- nik v Beogradu, Vinko Prelog, tajnik Ljud- ske posojilnice v Celju in Nikica Badovi- nac, odvetnik v Karlovcu. Podpredsednik družbe je sedaj dr. Vladimir Nikolić, ministrski svetnik v Beogradu. Eksekutivni odbor sestavljajo predsednik Todor La- zarević, industrijec v Celju, Vladimir Ni-

kolić, ministrski svetnik v Beogradu in dr. Hugo Roth, industrijec v Pragi.

o. Konferenca industrijcev. V Beogradu je bila konferenca jugoslovanskih industrij- cev, ki so razpravljali o dobavljanju na- ših in tujih surovin. Izvoljeni so bili po- sebnih odbori, ki bodo natančno proučili vse možnosti in podali smernice.

o. V Trbovljah je bilo veliko zborovanje čebelarjev. Ugotovili so, da je bila letošnja čebelarska letina precej slaba in bodo mo- rali nabaviti sladkor za prehrano čebel.

o. Kdo je lahko oproščen od vojaške službe. „Službeni list kr. banske uprave“ v št. 75 objavlja ukaz o spremembah in dopolnitvah uredbe o oprostitvi mož od vojaške službe.

o. Tretja licitacija za tlakovanje v Gor- nji Radgoni. Razpisana je tretja licitacija za tlakovanje ceste od železniške postaje v Gor. Radgoni do carinarice in držav- nega mostu čez Muro. Proračun znaša 900.000 dinarjev.

o. Razpis regulacijskih del na Dravi. Banska uprava je razpisala licitacijo za regulacijska dela na Dravi v odseku St. Janž—Loka. Zadevni proračun znaša 796.000 dinarjev.

o. Hmeljske cene neizpremenjene. Iz Zalca poročajo, da je hmeljska kupčija v Savinjski dolini še vedno zelo živahna. Cene so ostale neizpremenjene. Hmelj ku- pujejo po 35 do 38 dinarjev kg.

Celje

c. Regulacije ulice za kresijo — Samo- stanska ulica. Mestni svet je v svoji seji 14. julija t. l. na prošnjo OUZD za spre- membo regulacijskega načrta omenjenih ulic spreminil svoj sklep od 21. aprila t. l. v toliko, da se podaljša Samostanska ulica od Za kresije do Vodnikovice ulice po 8 metrov široki in 4 metre visoki pa- saži pod pogojem, da OUZD del pasaže na uradovem zemljišču v celoti zgradi po odobrenih načrtih ter odstopi v javno upo- rabo, čim bo mestna občina izgradila tudi ostali del pasaže na Dolžanovem zemljišču, odnosno ko bo otvorila na tem preostalem delu začasno odprto 8 metrov široko uli- co. Z g. Dolžanom se bodo pospešeno vrši- la pogajanja za odkup ali zamenjavo nje- govega posestva. Če bi bila pogajanja brezuspešna, se OUZD zaveže, da uporabi bodočo pasažo kot vežo. Proti temu sklepu se lahko člani mestne občine pritožijo na bansko upravo. Pritožbe se lahko vlo- žijo pri mestnem poglavarstvu do 25. t. m.

c. Seja upravnega odbora krajevnega protituberkulozne lige v Celju bo danes ob 20. v Zdravstvenem domu.

c. Poučna ekskurzija v kozjanski pra- gozd bo v nedeljo, 24. t. m., če se bo pri- glasilo dovolj udeležencev. Iz Celja bi bil odhod jutraj ob 7. uri in sicer izpred kolodvorja. Vozili bi se z mestnim poseb- nim avtobusom in sicer v Jurkloster, na Planino, Lesično, kjer bi bil obred, v Kozje, Podsredo, Svete gore, Podčetrtek, Smarje

Obzirno in neslišno

ZA SIGURNO IN DOBRO HOJO, SAMO

—Celje. Voznina bi bila 45 din. Izlet pri- redi Tujsko prometno društvo v Smarju pri Jelšah, vodi ga dr. Strmšek. Prijave sprejema „Putnik“.

c. Premovanje živine v Vojniki pri Celju bo jutri ob 8. uri zjutraj. Seleksijsko dru- štvo v Vojniki vabi članstvo, da jutri pra- vočasno privede plemenjake na razstavo. Za dobro plemensko živino se bodo raz- delile lepe nagrade.

c. Smrtna kosa. V Kasazah pri Petrov- čah je umrla 73 letna posestnica Fani Privškova. — V javni bolnišnici v Celju je umrla 43 letna žena strojnika Marija Muratova iz Rogatca.

Ptuj

p. Lastovice odhajajo... Lastovice so se pričele zbirati v jate. Pripravljajo se na daljni polet preko morja.

p. Zemlja ga je zasula. Jarneč Martin, kočar iz Rotmana pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. je kopal zemljo. Pri tem se je odtrgala plast zemlje, ki ga je podsula. Zdravi se v ptujski bolnišnici.

p. Kino Ptuj predvaja danes za Rdeči križ „Ljubezen v džungli“.

p. Dravsko polje je oživel. Polja so sedaj živa. Kmetje kopljejo krompir. Z letošnjim pridelkom niso zadovoljni. Iz- koplje se ga malo, a še ta ponekod ni de- belejši od oreha. V nekaterih krajih pa so prizadele krompirju mnogo škode miši, ki so se letos zelo zaredile. Izgleda, da bo letos splošno pomanjkanje krompirja.

— Kaj res ne moreš ostati doma? — Verjemi mi, dal bi prav rad milijon, če bi mogel ostati. Moram v klub, kajti če ne pridem, bom moral plačati 20 din kazni...

Gospodarska prosveta slovenskega podeželja

Predlogi za gospodarske tečaje, zimske gospodarske šole ter nižje in srednje gospodarske šole

»Večernik« je že večkrat poudarjal po- men širjenja gospodarske prosvete po našem podeželju. Vključ temu, da je le- tos sorazmerno dobra sadna letina, mo- ra kmet misliti že danes na prihodnje le- to in na bodočnost. Istočasno je treba omeniti, da se je podeželstvo v zadnjih desetletjih močno moderniziralo in ra- cionaliziralo. Vendar pa nima naš kmet od tega nikakršnih koristi, ker je gospo- darska prosveta še vse premalo prodrla na podeželje. Zato bo treba začeti, v kolikor se že ni začelo, delati sistemati- čno na tem, da se bo naše podeželje čim bolj seznanilo z novimi pridobitvami v kmetijstvu, da bo tako lahko uspešneje in z večjim pridom obdelovalo svojo zemljo ter skrbelo za živinorejo. Po okrajnih načelnostih so pri nas sicer na- meščeni gospodarski reerenti, vendar so ti premnogokrat tako založeni s pisarni- škim delom, da sploh ne morejo na pode- želje, kar bi prav za prav bila njihova prva naloga in dolžnost. Ob tej priliki je treba poudariti dejstvo, da je naš kmet

zelo dovzeten za napredno kmetijstvo, da pa izgubi zaupanje, če se mu na vpra- šanje ne odgovori, kakor bi bilo treba. Zategadelj bi bilo potrebno, kar se v praksi deloma tudi že izvaja, da bi okraj- ni gospodarski referenti preživeli goto- vo dobo na podeželju pri kakšnem sta- rejšem gospodarskem strokovnjaku, ki bi jih na ta način najlepše seznanil s po- trebami tamkajšnjega okraja.

Teorija o naprednem kmetijstvu je vsekakor lepa zadeva, vendar pa jo mo- ramo našemu kmetu podati v zanj prikla- dni in sprejemljivi obliki, zato morajo tudi predavatelji na podeželju skrbeti za to, da govorijo kmetu v njegovem jezi- ku, a ne v jeziku učenih teorij.

Čeprav je šele nastopila jesenska do- ba, moramo že danes misliti na zimske gospodarske šole in na zimske gospo- darske tečaje, katerih organiziranje se naj čimprej začne. V zimske gospodarske tečaje, kjer bi naj predavalo učiteljstvo ter gospodarski strokovnjaki, bi naj za- hajalo čim večje število podeželske mla-

dine. Tečaji pa bi se morali organizirati na gosto po vsem podeželju. Starejši kmetje bi morali podpirati mladino, da bi lahko doma v najširši meri poizkusila na kmetijah, kar je pridobila v tečaju. — Večkrat pa se dogaja nasprotno, da star- ši ne dajo prilike otrokom, da bi pokazali to, kar so se naučili.

Namen teh tečajev je na splošno tudi izobraziti vsestransko podeželsko mla- dino, za kar je potrebno, da mladina za- čne po tečajih, pa tudi po zimskih veče- rih s čitanjem strokovnega gospodarske- ga časopisa ter knjig. Ker je nabava knjig in časopisja za posameznika pre- cej draga stvar, bi naj priskočile na po- moč občine. Ob tej priliki bi opozorili na razmere v Srbiji, kjer bogatejši posa- mezniki v oporokah šestokrat darujejo lepe vsote, ki bi se naj uporabile za iz- obrazbo podeželja. Začeti pa bo treba tudi delati intenzivno na preusmeritvi višjih osnovnih šol v nižje gospodarske šole, meščanskih šol na podeželju pa v srednje gospodarske šole.

Kultura

Pred štirimi razstavami Zorana Mušiča

Naš mladi mariborski akademski slikar Zoran Mušič je prebil del poletja v Dalmaciji, od koder se je vrnil te dni z novimi deli, ki jih pripravlja sedaj za udeležbo pri razstavah v Ljubljani v začetku meseca oktobra, v Beogradu v drugi polovici oktobra, v Zagrebu meseca novembra in nato najbrže še v Mariboru. Kakor v zadnjih dveh letih pretežno, se namreč Mušič tudi sedaj z gvaši in je prav v tej tehniki dosegel nov napredek in uspeh. Dočim so kazali lanski Mušičevi gvaši še značaj škic, prehajajo sedaj v slikarsko dozorele slike in odkrivajo močnejši razvoj v izraziti kolorizaciji. Nevarnost ploskovnosti in dekorativnosti, ki je Mušiču grozila, je v njegovih delih že premagana. Polagoma postaja Mušičev način slikanja izrazitejši in kaže vedno bolj oblike ekspresionizma in impresionizma, ki je v našem slikarstvu nova in utegne roditi zanimive nasledke. Dočim kaže Mušičeva kompozicija in risba tipične znake ekspresionizma, posebno v nekaterih izrazitejših delih, je način barvne opredelbe in tonske razvrstitve docela impresionističen. Tako se mu je posrelo ustvariti simbiozo, ki se je zdela še nedavno skoraj nemogoča, ali vsaj zelo problematična. S tem se je Mušič ločil

od večine sodobnih slovenskih slikarjev, ki se dele na tri glavne skupine: starejši impresioniste, preostale eksperimentiste in pristaše takojmenovane nove stvarnosti, h katerim bi mogli dodati še uvažalce najnovejšega nadrealizma. Zoran Mušič je med njimi ustvarjalec samostalnega sloga. Ta slog ni nastal brez zahodnih vplivov, bodisi posredno preko njegovih zagrebških učiteljev, bodisi direktno preko Pariza, toda elementi ekspresionistično-impresionistične simbioze so v njegovih delih vendarle originalno njegovi in s tem naši. Saj se celo enostavno prevzeti stili v delih posameznih slikarjev preobrazujejo po notranji biti njihove svojstvenosti, ki jim jo daje duševnost naroda, iz katerega so izšli, v katerega kulturnem vzdušju žive in ustvarjajo.

Po vsem tem bi bilo netočno in neobjektivno, govoriti, da Mušičeva umetnost ni naša, ampak tuja, kozmopolitska. Umetnostna kritika in zgodovina bo to nedvomno potrdila, zlasti ako se bo Mušič dalje razvijal v smeri, ki jo kaže njegovo kontinuitivno napredovanje. Sicer pa je kritika, posebno pri Hrvatih, to že opazila in tudi poudarila. Sedanje razstave v Ljubljani, Beogradu in Zagrebu bodo gotovo dale še nove ugotovitve. -r.

KOLEKTIVNA RAZSTAVA FRANJA STIPLOVŠKA V LJUBLJANI.

Te dni je v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani kolektivna razstava del akad. slikarja Franja Stiplovška, ki je tudi v Mariboru še dobro znan. Stiplovšek je prišel svoje umetniško pot prav v našem mestu. Bil je prvotno še pod vplivom impresionizma, je pa že zelo zgodaj prešel v ekspresionizem, vendar si je naložil izbojeval neko svojo linijo, ki se ne da točno uokviriti. V tem oziru je morda najsorodnejši bratoma Vidmarjema. V starih motivih, ki predstavljata še vedno dve najizrazitejši mariborski lesorezni seriji, Stiplovšek je sploh močan lesorezni in zato lesorez tudi sedaj na ljubljanski razstavi močno zastopan. Nastop kolektivno razstavo po precejšnjem presledku je gotovo zanimiv, ker kaže, kako se je Stiplovšek v tem času dozoril in kakšno mesto mu pripada v sodobnem slovenskem slikarstvu. -r.

Za naše pedagoge. Tudi pri nas znani hrvatski pedagog S. Ljubunčić je izdal v Zagrebu novo pedagoško delo »Metodika računske obuke u školi rada.«

Gostovanje Gustava Remca v Zagrebu. Tenorist Gustav Remec, ki deluje sedaj stalno v Nemčiji, je te dni gostoval z uspehom v Zagrebu v vlogi Rudolfa v operi »La Bohème«. Remec je prav za prav Slovenec, toda naturaliziran Zagrebčan.

de Vere-Stacpoole

ISODNA LJUBEZEN MORNARJA ERICSSONA

ROMAN

20

Nekaj časa je Ericsson tiho požvižgal. Nato se obrne zopet k Surssonu. »Kaj porečeš, če bi jaz odkupil tvoj čoln, ti dal tisoč kron v suhem in plačal ti tisoč kron?« — seveda bi jih dal tebi, da mi jih ti plačaš, kajti meni bi čolna gotovo ne dal, — kaj praviš k temu?« — »To bi mi bilo že prav«, pravi Sursson. »Pomisli, moraš, da plačam štiri tisoč kron za čoln, ki ni nov«, pravi Ericsson. »Seveda, če je dobro ohranjen, nič ne čudim, če ti pri kupčiji sam z ribolovom, pomeni to borbo z Gudmundssonom — in pri tem bi te rad ali pa tudi resno misliš, kar govoriš?« — »Zmerom mislim resno, kar rečem. Seveda bo Gudmundsson divil, ko izve, In vzel ti bo delo...« — »Na to nisem mislil«, dé Sursson pri- »Dal ti bom delo jaz. Prišel sem sem- »kaj, da se borim proti Gudmundssonu.

Denar imam; kar potrebujem, so ljudje. Tudi tvojemu sinu dam običajno ribiško plačo. Dobro bosta delala; povem vama, zakaj. Med najinim pogovorom sem dobro preudaril in zdaj vem, kaj mi je po- »četi. Kupil si bom še sam motorni čoln, in potem bova lovila skupaj.«

»Bog v nebesih!« pravi Sursson. »Kak- »šen človek si ti!«

»Kabelski delavec sem, in pri tem po- »slu mora človek prav vse znati. Imam »kapitala trinajst tisoč kron za seboj in »delam skupaj s tovarišem.«

»Kdaj mi boš plačal tisoč kron?«

»Jutri zjutraj. S seboj imam samo pet »tisoč kron, in jutri ti dam za čoln štiri. »In takoj jutri že lahko začneva z lovom.«

»Da. Jaz sem tvoj mož — zdaj sem »tvoj mož. Toda z Gudmundssonom ni do- »bro češnje zobati!«

»Z menoj pa še manj«, pravi Ericsson. »Trd boš bo, toda ti nimaš drugega dela »kakor stati poleg in gledati — s tvojim »tisočkom v žepu. Toda čudno se mi zdi »samo, kje ste vi ribiči pustili pogum, da

Sport

Pred neuspehim občnim zborom JNS

Za nedeljo, 1. oktobra, je sklican v Beograd občni zbor JNS. Hrvatski klubi so se že dokončno odločili, da na ta občni zbor ne gredo. Hrvatski sportniki so po dogodkih v našem nogometnem spor- »tu pričakovali, da bodo odgovorni vodi- »telji JNS-a odstopili, da bi s tem omo- »gočili povratek hrvatskih nogometnih »klubov v JNS. Ker se to ni zgodilo, so

ustanovili hrvatski nogometni savez, na- »to hrvatsko slovensko ligo in še hrvatski »cup ter s tem prekinili vse odnose z »ostanki naše vrhovne nogometne organi- »zacije. Občni zbor naj bi imel namen re- »organizirati JNS. Hrvatski sportniki pa »se ga ne bodo udeležili, ker nočejo s se- »danjim vodstvom JNS-a imeti ničesar »več opraviti.

LOUIS OHRANIL NASLOV PRVAKA

Joe Louis je v matchu za svetovno pr- »venstvo v težki kategoriji premagal Bo- »ba Patersona v 11. kolu knock out.

s. Hrv. keglasko zvezo bodo osnovali »1. oktobra v Zagrebu.

s. Nov svetovni rekord na 10.000 m je po- »stavil Finec T. Maeki v Helsinkih v času »29:55,6, med tekmo je poboljšal tudi rekord »na 6 milj.

s. V kolesarski dirki na progi Dobova— »Brežice—Kostanjevica in nazaj (100 km) je »zmagal A. Prosenik v 2:55,27, povprečna br- »zina 34,346 km na uro.

s. Svetovni rekord v štafeti 4x1500 m »so postavili Finci v Göteborgu na Šved- »skem v času 15.54.4.

s. Šved Borg je postavil evropski re- »kord na 200 m hrbtnega plavanja v »2.26.9.

Šah

ŠAHOVSKA OLIMPIADA ZAKLJUČE- »NA

Ker je bila Poljska v predzadnjem ko- »lu prosta seveda tudi z zmago nad Dan- »sko v razmerju 2 in pol : 1 in pol, v »zadnjem kolu ni mogla prehiteti Nemčije, »ki je v tem kolu igrala z Nizozemsko ne- »odločeno 2 : 2. Letonska je porazila »Švedsko 2 in pol : 1 in pol, Kuba Bra- »zilijsko 2 in pol : 1 in pol, Palestina Fran- »cijo 2 in pol : 1 in pol, Argentina Eston- »sko 2 in pol : 1 in pol, dočim sta igrali »Litva in Češko-Moravska neodločeno »2 : 2. S tem kolom je bila olimpiada v »Buenos Airesu zaključena.

Končni rezultat: Nemčija 36, Poljska »35 in pol, Švedska 33, nato pa so se po »vrstnem redu plasirale Argentina, Eston- »ska, Češko-Moravska, Nizozemska, Le- »tonska, Palestina, Francija, Chile, Litva, »Kuba, Brazilija in Danska.

DRUGOD LISTI Z OPOMINJEVANJEM NAROČNIKOV SPLOH NIMA- »JO NITI POSLA NITI STROŠKOV, KER VELJA VSEPOVSOD PO SVETU »NACELO, DA SE AVTOMATIČNO IN NE GLEDE NA TO, KDO JE NAROČ- »NIK, USTAVI POŠILJANJE LISTA Z DNEM, KO IZTEČE PLAČANA NA- »ROČNINA, KER NAM JE V DANAŠNJIH IZJEMNIH ČASIH SILNO OTEŽKO- »ČENO IN SKORAJ ONEMOGOČENO, DA BI NEPRESTANO PISMENO OPO- »MINJALI NA REDNO PLAČEVANJE NAROČNINE, CENJENE NAROČNIKE »NAJLEPŠE PROSIMO, DA ONI SAMI PAZIJO, DA BO NJHOVA NAROČNI- »NA PRAVOČASNO NAKAZANA. NAROČNINO JE TREBA PLAČATI ZA VSAK »TEKOČI MESEC VSAJ DO 8.

se že davno niste zbrali proti njemu.«

»Če je človek ubog, je vsa njegova »korajža v njegovem žepu namesto v sr- »cu.«

»No, pa ti nisi več ubog. Pojdi, oglei- »va si tvojo »Helgo!«

Zaveslala sta k čolnu in Ericsson si ga »je ogledal do zadnjega vijaka. Bil je za- »dovoljen, čeprav bi bil spričo precejšnje »obrade upravičen zahtevati znižanje ce- »ne. Pokazal je Surssonu vse napake, in »njegov ugled je v ribičevih za sto odstot- »kov zrasel: nekaj zaradi njegovega stro- »kovnega znanja, nekaj pa zato, ker kljub »defektom ni zahteval znižanja cene.

»In zdaj,« pravi Ericsson, ko je končal »z ogledovanjem in si obrisal roke, »zdaj »mi povej, ali si s kupčijo zadovoljen. Če »si, udariva!«

Stresla sta si roke, in čoln se je rahlo »zazibal, kakor da bi pritrjeval.

Sursson je Ericssonovo povabilo, da bi »spila v gostilni še kozarec vina, odklo- »nil. Mudilo se mu je domov, da obvesti o »vsem ženo in sina.

Magnus je sedel v jedilnici in vlekel »pipo. Ko je zvedel za kupčijo, je ugo- »varjal. Bil je pač človek, ki vsako deja- »nje drugih kritizira, sam nič ne stori, »toda vedno popolnoma natanko ve, kaj »bi bilo treba storiti.«

»Toda pomisli, da nisem kupil samo »čolna,« ga je prepričal Ericsson. »Kupil »sem tudi prijatelje in pomočnike. Dva »najboljša ribiča v Skarsstode. — In kako »je bilo s teboj? Ali si videl Švalo?«

Namesto da bi odgovoril, je Magnus »vstal in začel hoditi po sobi, kakor da bi »bil na krovu parnika. Potem je nabasal »pipo.

»Vse je končano in proč!«

»Ali te noče?«

»Iz načina, kako me je gledala, spozna- »vam, da nima zame ne srca in ne pogle- »da.«

»Vprašanje je, ali te je sploh kdaj ime- »la rada,« je dvomil Ericsson.

»Imela rada? Bi me že bila imela ra- »da, če bi ne bil šel proč.«

»Priznaj,« je smehljajoč silil Ericsson, »ali si jo sploh že kdaj poljubil?«

»Ne,« de Magnus v strahotni zadregi, »toda ona...«

»No?«

»Ona me je nekoč poljubila.«

»Te je poljubila! Kdaj pa?«

»Pred petimi leti. Nekega dne mi je na »lepem dala poljub, potem je zbežala in »se smejala.«

»Pa saj takrat je bila še otrok.«

»Otrok sem, otrok tja, tistega dne sem »prisegel, da jo poročim.«

Izdaja in ureja ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. — Oglasi po ceniku ne vračajo. — Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ulica 6. — Telefon uredništva štev. 25-67 in uprave štev. 28-67. — Poštni čekovni račun štev. 11.